

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10Sžk/39/2017
Identifikačné číslo spisu: 5017200139
Dátum vydania rozhodnutia: 30.05.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Elena Berthotyová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:5017200139.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu (sťažovateľ): Lesoochranárske zoskupenie VLK, občianske združenie, so sídlom v Tulčíku č. 310, IČO: 31 303 862, právne zastúpeného JUDr. Ivetou Rajtákovou, advokátkou, so sídlom Štúrova č. 20, Košice, proti žalovanému: Okresný úrad Žilina, odbor opravných prostriedkov, so sídlom A. Kmeťa 17, Žilina, za účasti ďalšieho účastníka: Tatry Mountain Resorts, a.s., so sídlom Demänovská Dolina č. 72, Liptovský Mikuláš, IČO: 31560 636, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. OU-ZA-OOP4-2017/004690-3/CHO zo dňa 01.02.2017 (správne 30.01.2017) o kasačnej sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline č. k. 30S/35/2017-43 zo dňa 27.07.2017, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uzneseniu Krajského súdu v Žiline č. k. 30S/35/2017-43 zo dňa 27. júla 2017 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Žalobcovi p r i z n á v a nárok na náhradu trov kasačného konania.

Odôvodnenie

I. Konanie na krajskom súde

Krajský súd v Žiline napadnutým uznesením podľa ustanovenia § 59 ods. 3 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“) odmietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania rozhodnutia žalovaného č. OU-ZA-OOP4-2017/004690-3/CHO zo dňa 01.02.2017 (správne 30.01.2017), ktorým žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a rozhodnutie Okresného úradu Liptovský Mikuláš, odboru starostlivosti o životné prostredie, úseku štátnej správy ochrany prírody a krajiny a posudzovania vplyvov na životné prostredie, č. OU-LM-OSZP-2016/9101-10-CEN zo dňa 10.11.2016 potvrdil.

V odôvodnení napadnutého rozhodnutia krajský súd uviedol, že nakoľko žaloba žalobcu zo dňa 03.04.2017 obsahovala vady, ktoré bránili jej vecnému vybaveniu, krajský súd podľa § 59 ods. 1, 2, 3 v spojení s § 182 ods. 1 S. s. p. vyzval žalobcu, prostredníctvom právnej zástupkyne, uznesením sp. zn. 30S/35/2017-39 zo dňa 18.05.2017 na ich odstránenie, v lehote 10 dní od doručenia predmetného uznesenia. Žalobca v žalobe presne neoznačil napadnuté rozhodnutie uvedením dátumu, kedy bolo rozhodnutie vydané, ani neuviedol deň právoplatnosti napadnutého rozhodnutia v zmysle § 181 ods. 3 S.

s. p. v spojení s § 182 ods. 1 písm. d) S. s. p. Uvedeným uznesením súd vyzval žalobcu na doplnenie chýbajúcich zákonných náležitostí žaloby a súčasne žalobcu poučil, že pokiaľ neodstráni uvedené vady žaloby v stanovenej lehote, súd podanie odmietne, ak pre uvedený nedostatok nemožno v konaní pokračovať (§ 59 ods. 3 S. s. p.).

Uznesenie bolo právnej zástupkyňi žalobcu doručené do elektronickej schránky do vlastných rúk s fikciou doručenia dňa 23.05.2017 (§ 32 ods. 5 písm. b) zák. č. 305/2013 Z.z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente)). Lehota 10 dní na splnenie výzvy (odstránenie vád žaloby) začala plynúť dňom 24.05.2017 (§ 69 ods. 3 S. s. p.) a posledný deň na jej splnenie pripadol na 02.06.2017 (piatok).

5. Krajský súd uviedol, že žalobca na výzvu súdu nereagoval a vady žaloby v súdom stanovenej lehote, ani do vydania tohto uznesenia, neodstránil. Pre vecné vybavenie žaloby a ďalšie konanie vo veci bolo nevyhnutné, aby žalobca označil napadnuté rozhodnutie, okrem správneho čísla, pod ktorým bolo vydané, aj správnym dátumom jeho vydania. Žalobca v obsahu žaloby aj v petite žaloby uviedol, že žiada zrušiť rozhodnutie žalovaného č. OU-ZA-OOP4-2017/004690-3/CHO zo dňa 01.02.2017. Z napadnutého rozhodnutia, ktoré žalobca súdu vo fotokópii predložil ako prílohu žaloby, vyplýva, že predmetné rozhodnutie bolo vydané dňa 30.01.2017. Hoci žalobca po doručení výzvy súdu na odstránenie vád žaloby zostal v konaní nečinný a neopravil - neuviedol správny dátum napadnutého rozhodnutia, súd prihliadol na rozhodnutie, ktoré žalobca pripojil ako prílohu žaloby a ako predmet súdneho prieskumu v tomto konaní vzal do úvahy predmetné rozhodnutie žalovaného.

6. Žalobca však v žalobe, ani na výzvu súdu, neuviedol dátum právoplatnosti napadnutého rozhodnutia, ako jednu zo zákonných náležitostí žaloby, pre absenciu ktorej nie je možné posúdiť lehotu na podanie žaloby podľa § 181 ods. 3 S. s. p. Podľa krajského súdu je nepodstatné, že v žalobe uviedol dátum, kedy mu bolo napadnuté rozhodnutie doručené, pretože sám v žalobe uviedol, že bol účastníkom správneho konania ako zainteresovaná verejnosť.

7. V tom prípade sa však lehota podľa § 181 S. s. p. neodvíja od doručenia napadnutého rozhodnutia (§ 181 ods. 1 S. s. p., ale od jeho právoplatnosti - § 181 ods. 3 S. s. p. Preto je nevyhnuté túto náležitosť žaloby stanovenú v § 182 ods. 1 písm. d) S. s. p. uviesť. Ak žalobca v lehote určenej správnym súdom žalobu v tomto smere nedoplnil, absentuje jedna zo zákonných náležitostí žaloby, pričom ide o neodstrániteľný nedostatok, pre ktorý nemožno v konaní pokračovať. Na základe uvedených skutočností súd pri aplikácii § 59 ods. 3, časť vety pred bodkočiarkou, v spojení s § 98 ods. 1 písm. h) S. s. p. žalobu odmietol.

II. Konanie na kasačnom súde

A/

8. Uznesenie krajského súdu napadol sťažovateľ kasačnou sťažnosťou z dôvodov uvedených v § 440 ods. 1 písm. j) S.s.p., v ktorej navrhol, aby kasačný súd napadnuté uznesenie zrušil a vrátil vec krajskému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie. Sťažovateľ najmä namietal, že:

- žalobca podaním zo dňa 02.05.2017 predloženým správnemu súdu dňa 02.5.2017 v elektronickej podobe, autorizovaným podľa osobitného predpisu, odstránil zrejmu nesprávnosť, ku ktorej došlo v písomnom vyhotovení správnej žaloby a označil rozhodnutie žalovaného spisovou značkou, dátumom jeho vydania a označením orgánu verejnej správy, ktorý toto rozhodnutie vydal, tým žalobca považoval krajským súdom vytýkané vady žaloby za odstránené, resp. za také, ktoré nebránia pokračovaniu v konaní,

- poukázal na to, že podal správnu žalobu proti rozhodnutiu žalovaného vydanému v konaní podľa Zákona o ochrane prírody a krajiny, v ktorom mal žalobca postavenie účastníka konania, čo vyplýva tak z ustanovenia § 82 ods. 3 uvedeného zákona, ako aj z rozhodnutia žalovaného, ktoré pripojil k správnej žalobe a z ktorého jednoznačne vyplýva, že rozhodnutie žalovaného ako odvolacieho orgánu, je rozhodnutím o odvolaní žalobcu ako účastníka konania proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy prvého stupňa,

- zo správnej žaloby žalobcu vyplýva nepochybne čoho sa týka, aj čo sa ňou sleduje, podaním zo dňa 5. 2. 2017 žalobca odstránil zrejmu nesprávnosť v označení rozhodnutia žalovaného. Jeho podanie nebolo ani neúplné ani nezrozumiteľné, teda nemalo nedostatky, pre ktoré by nebolo možné v konaní pokračovať,

- žalobca bol účastníkom správneho konania, v ktorom bolo napadnuté rozhodnutie žalovaného vydané,

a preto právoplatnosť napadnutého rozhodnutia nemohla nastať pred jeho doručením žalobcovi. Vzhľadom na to, že rozhodnutie žalovaného bolo vydané dňa 30. 1. 2017 a žalobcovi bolo doručené dňa 1. 2. 2017 je vylúčené aj to, aby uvedené rozhodnutie mohlo nadobudnúť právoplatnosť pred jeho faktickým doručením žalobcovi, keďže medzi dňom vydania rozhodnutia a jeho doručením žalobcovi neuplynula lehota, ktorá by mohla odôvodňovať prípadné úvahy o nadobudnutí právoplatnosti napadnutého rozhodnutia na základe ustanovení o náhradnom doručovaní podľa Správneho poriadku, alebo podľa ustanovení Zákona o ochrane prírody a krajiny (§ 84), tieto úvahy samotné vylučujú možnosť záveru o neúplnosti podania, ktoré by bránilo pokračovaniu v konaní,

- krajský súd postupom podľa ust. § 105 ods. 2 písm. c) S. s. p. skutočnosť, kedy napadnuté rozhodnutie žalovaného nadobudlo právoplatnosť, mohol zistiť z administratívneho spisu žalovaného, a v prípade, žeby žalobca podal žalobu oneskorene, bolo by jeho povinnosťou odmietnuť ju, podľa ustanovenia § 98 ods. 1 písm. d) S. s. p., napadnutým rozhodnutím však správny súd odmietol preskúmať meritórne žalobu žalobcu, aj keď na takýto postup nebol žiaden zákonný dôvod.

9. Žalobca na základe uvedených dôvod navrhol napadnuté uznesenie krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

B/

10. Ku kasačnej sťažnosti sa vyjadril v podaní zo dňa 22.09.2017 ďalší účastník, v ktorom uviedol, že kasačnú sťažnosť žalobcu považuje za nedôvodnú a napadnuté uznesenie krajského súdu za vecne správne. Podľa ďalšieho účastníka neuvedenie dňa právoplatnosti napadnutého rozhodnutia a neodstránenie tohto nedostatku predstavuje nesplnenie zákonných náležitostí žaloby, preto nie je možné takýto nedostatok považovať za nedostatok, ktorý by umožňoval v konaní postupovať.

Navrhol kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietnuť.

III. Právny názor NS SR

11. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 S.s.p.) predovšetkým postupom podľa § 452 ods. 1 v spojení s § 439 S.s.p. preskúmal prípustnosť kasačnej sťažnosti a z toho vyplývajúce možné dôvody jej odmietnutia. Po zistení, že kasačnú sťažnosť podal sťažovateľ včas (§ 443 ods. 1 S.s.p.), je prípustná (§ 439 S.s.p.) a bola podaná oprávneným subjektom (§ 442 ods. 1 S.s.p.), preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) dospel k záveru, že kasačná sťažnosť je dôvodná, preto uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 462 ods. 1 S.s.p.).

12. Predmetom kasačnej sťažnosti bolo uznesenie krajského súdu, ktorým odmietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania rozhodnutia žalovaného č. OU-ZA-OOP4-2017/004690-3/CHO zo dňa 01.02.2017 (správne 30.01.2017), ktorým žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a rozhodnutie Okresného úradu Liptovský Mikuláš, odboru starostlivosti o životné prostredie, úseku štátnej správy ochrany prírody a krajiny a posudzovania vplyvov na životné prostredie, č. OU-LM-OSZP-2016/9101-10-CEN zo dňa 10.11.2016 potvrdil, a preto primárne v medziach kasačnej sťažnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd preskúmal uznesenie krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, najmä z toho pohľadu, či kasačné námietky sťažovateľa sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého uznesenia krajského súdu.

Podľa § 177 ods. 1 S. s. p. správnu žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy.

Podľa § 178 ods. 3 S. s. p. zainteresovaná verejnosť je oprávnená podať správnu žalobu proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy, ak tvrdí, že tým bol porušený verejný záujem v oblasti životného prostredia.

Podľa §181 ods. 3 S. s. p. zainteresovaná verejnosť musí správnu žalobu podať v lehote dvoch

mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo vydania opatrenia orgánu verejnej správy.

Podľa § 59 ods. 1, 2, 3 S. s. p. ak ide o podanie vo veci samej, z ktorého nie je zrejmé, čoho sa týka a čo sa ním sleduje, alebo ide o podanie neúplné alebo nezrozumiteľné, správny súd uznesením vyzve toho, kto podanie urobil, aby podanie doplnil alebo opravil v lehote podľa § 58 ods. 2. V uznesení podľa odseku 1 správny súd uvedie, v čom je podanie neúplné alebo nezrozumiteľné a ako ho doplniť alebo opraviť, a poučí o možnosti podanie odmietnuť. Ak sa v lehote určenej správnym súdom podanie nedoplní alebo neopraví, správny súd podanie odmietne uznesením; to neplatí, ak pre uvedený nedostatok možno v konaní pokračovať.

12. Ako vyplynulo z dôvodov rozhodnutia krajského súdu, napriek nesprávnemu dátumu vydania rozhodnutia, ktorý žalobca uviedol v žalobe, krajský súd vychádzal z napadnutého rozhodnutia, ktoré žalobca súdu vo fotokópii predložil ako prílohu žaloby, a z ktorého vyplynulo, že predmetné rozhodnutie bolo vydané dňa 30.01.2017. Ako predmet súdneho prieskumu v konaní pred ním vzal krajský súd do úvahy predmetné rozhodnutie žalovaného. Krajský súd však za neodstránenú podmienku považoval neuvedenie dátumu právoplatnosti napadnutého rozhodnutia, ako jednu zo zákonných náležitostí žaloby, pre absenciu ktorej nie je možné posúdiť lehotu na podanie žaloby podľa § 181 ods. 3 S. s. p. a preto žalobu podľa § 59 ods. 3 S.s.p. odmietol.

13. Na tomto mieste považuje kasačný súd za dôležité zdôrazniť, že podanie adresované správne súdu musí spĺňať všeobecné náležitosti podania stanovené ustanovením § 57 SSP. Všeobecnou náležitosťou podania stanovenou v § 57 ods. 1 SSP je označenie ktorému správne súdu je určené, b) kto ho robí, c) ktorej veci sa týka, d) čo sa ním sleduje a e) podpis.

14. Podľa § 182 ods. 1 písm. d/ S. s. p. V správnej žalobe sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 uviesť deň oznámenia napadnutého rozhodnutia alebo opatrenia žalobcovi podľa § 181 ods. 1 alebo deň právoplatnosti rozhodnutia o nevyhovení protestu prokurátora podľa § 181 ods. 2 alebo deň právoplatnosti napadnutého rozhodnutia alebo opatrenia podľa § 181 ods. 3 alebo uvedenie, že žalobca sa považuje za opomenutého účastníka.

15. Zainteresovaná verejnosť vo svojej žalobe má označiť deň právoplatnosti rozhodnutia z dôvodu, že správnu žalobu musí podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo vydania opatrenia orgánu verejnej správy (§ 181 ods. 3 S. s. p.).

16. Treba však zdôrazniť, že ustanovenie § 182 S. s. p. nehovorí o podstatných náležitostiach správnej žaloby, ale o osobitných náležitostiach, čo napokon vyplýva aj z citácie § 57 ods.1 S. s. p. podľa ktorého, ak tento zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie.....,

17. Zákonom stanovené náležitosti podania (tak všeobecné ako aj osobitné) je potrebné v podaní uviesť takým spôsobom, aby z obsahu podania jednoznačne vyplývali, prípadne, aby ich bolo možné vyvodiť bez akýchkoľvek pochybností z textu podania; nezáleží na tom, v akom poradí alebo usporiadaní sú uvedené. Pokiaľ správny súd disponuje údajom o nadobudnutí právoplatnosti napadnutého rozhodnutia alebo takýto údaj je ľahko verifikovateľný nahliadnutím do administratívneho spisu žalovaného, nie nevyhnutné trvať na odstránení takejto vady žaloby. Účelom oznámenia dátumu nadobudnutia právoplatnosti napadnutého rozhodnutia je totiž posúdenie včasnosti žaloby a je aj povinnosťou súdu skúmať podmienky konania, pričom jednou z nich je práve včasnosť podania žaloby.

18. Pokiaľ správna žaloba inak spĺňa všetky náležitosti podania a žalobca nevedol v žalobe iba deň nadobudnutia právoplatnosti napadnutého rozhodnutia a tento údaj je možné zistiť púhym nahliadnutím do administratívneho spisu, postup súdu, ktorý odmietne žalobu s odôvodnením, že žalobca na výzvu súdu nedoplnil podanie, s tým, že ide o náležitosť žaloby, bez ktorej nie možné pokračovať v konaní, nemá oporu tak v ustanovení § 59 ods.3 S. s. p. za bodkočiarkou, pretože podľa názoru kasačného súdu ide o odstrániteľný nedostatok, ktorý môže odstrániť sám súd. Pokiaľ správny súd napriek možnosti zistiť a verifikovať takýto údaj (deň nadobudnutia právoplatnosti napadnutého rozhodnutia) nahliadnutím

do administratívneho spisu neučiní, je možné jeho záver o nemožnosti pokračovať v konaní považovať za formalistický a rozhodnutie o odmietnutí žaloby by bol podľa nižšie citovanej judikatúry súdov v rozpore s ústavnými princípmi spravodlivého procesu.

19. Napokon nie len judikatúra Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (napr. rozhodnutie sp. zn. 6Sžo/58/2017) vystríha pred prílišným formalizmom pri posudzovaní úkonov účastníkov súdneho konania, rovnako tak judikatúra Ústavného súdu Slovenskej republiky a Ústavného súdu Českej republiky.

20. Z Nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 135/04 z 24. septembra 2004 vyplýva: „Prílišný formalizmus pri posudzovaní úkonov účastníkov občianskeho súdneho konania a nadmerný tlak na dopĺňanie takých náležitostí do procesných úkonov účastníkov, ktoré nemajú oporu v zákone, ktoré idú nad rámec zákona alebo nemajú základný význam pre ochranu zákonnosti, nie sú v súlade s ústavnými princípmi spravodlivého procesu.“

21. Pri posudzovaní náležitostí procesných úkonov účastníkov konania sa treba vyvarovať prepjatého formalizmu (pozri k tomu napr. uznesenie rozšíreného senátu Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 5 Afs 16/2003). „Nepriemeraný formalizmus pri posudzovaní procesných úkonov účastníkov konania a prílišný tlak na dopĺňanie takých náležitostí do procesných úkonov, ktoré nemajú základný význam pre ochranu zákonnosti, nie sú v súlade s ústavnými princípmi spravodlivého procesu.“

22. Ústavný súd Českej republiky v rozhodnutí sp. zn. IV. ÚS 1735/07 uvádza: Prílišný formalizmus pri výklade právnych noriem vedúci k extrémne nespravodlivému záveru potom znamená porušenie základných práv [1]

23. Prof. Pavel Holländer bývalý podpredseda Ústavného súdu Českej republiky: „Interpretácia právnej normy bez akceptácie jej zmyslu a účelu vedie k absurdným dôsledkom, ktoré robia z právneho poriadku nie systém, ale obyčajný, viac-menej náhodný zhluk noriem.“

24. Ústavný súd Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. I. ÚS 155/2017 uvádza : „Ústavný súd ďalej konštatuje, že orgánom verejnej moci a predovšetkým všeobecným súdom nemožno tolerovať pri interpretácii zákonných ustanovení prílišný formalistický postup, ktorý vedie k zjavnej nespravodlivosti. Všeobecný súd nie je absolútne viazaný doslovným znením zákona, ale môže a musí sa od neho odchýliť, ak to vyžaduje účel zákona, história jeho vzniku, systematická súvislosť alebo niektorý z ústavnoprávnych princíпов. Pri výklade a aplikácii právnych predpisov teda nemožno opomíňať ich účel a zmysel, ktorý nie je vyjadrený len v slovách a vetách toho-ktorého zákonného predpisu, ale i v základných princíповoch právneho štátu.“

25. Po preskúmaní podanej kasačnej sťažnosti tak kasačný súd konštatuje, že námietky v nej obsiahnuté sú dôvodné a zároveň spôsobilé spochybníť vecnú správnosť rozhodnutia krajského súdu, preto Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 462 ods. 1 S.s.p. napadnuté rozhodnutie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

26. V ďalšom konaní bude krajský súd v zmysle ustanovenia § 469 S.s.p. viazaný právnym názorom kasačného súdu vysloveným v tomto rozhodnutí. Preto bude povinnosťou správneho súdu prvej inštancie v ďalšom konaní postupovať vo vyššie načrtnutej línii a po zistení údajov o dni nadobudnutia právoplatnosti napadnutého rozhodnutia posúdi včasnosť podanej žaloby a následne podľa zistených okolností vo veci rozhodne

27. O náhrade trov kasačného konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky tak, že sťažovateľovi, ktorý v tomto konaní mal úspech, nárok na ich náhradu priznal (§ 467 ods. 1 S. s. p. a analogicky podľa § 167 ods. 1 S. s. p.)

28. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky prijal rozsudok jednomyselne (§ 139 ods. 4 S.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.